HYVÄ TYÖPAIKKA PYÖRÄILLÄ -HANKKEEN TOTEUTUSSUUNNITELMA

Sisällys

1 Hankkeen tausta
1.1 Työpaikkojen saavuttamat hyödyt hankkeesta
1.1.2 Sairauspoissaolojen vähentäminen ja työtehon parantaminen
1.1.2 Autopaikkojen tarpeen väheneminen
1.1.3 Työsuhdeautoilun väheneminen
1.1.4 Työnantajan imagohyödyt
2 Hankkeen toteuttaja Helsingin Polkupyöräilijät ry
3 Hankkeessa toteutettavat toimenpiteet
3.1 Työpaikan pyöräilyfasiliteettien arviointi ja kehittämisehdotukset työmatka- ja työasiapyöräilyä ajatellen
3.2 Pyöräilyaamiaiset henkilöstölle
3.3 Pyörän huollon opastus
3.4 Virkistäytymispäivä pyöräillen
3.5 Hyvä työpaikka pyöräillä sertifikaatti
3.6 vuotuinen "Paras työpaikka pyöräillä" –kilpailu
4 Hankkeessa hyödynnettävät muut hankkeet ja tutkimukset
5 Hankkeen aikataulu
6 Hankkeen tulosten hyödyntämissuunnitelma
7 Hankkeen henkilöresurssien tarve
8 Hankkeen kustannusarvio
9 Hankkeen seuranta ja vaikutusten arviointi
10 Viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma

1 Hankkeen tausta

Hyvä työpaikka pyöräillä –hanke on työpaikoilla toteutettava projekti työ- ja työasiamatkapyöräilyn sekä vapaa-ajan pyöräilyn lisäämiseksi. Hankkeen tavoitteena on vähentää henkilöauton käyttöä ja lisätä pyöräilyä henkilöstön ja heidän perheidensä arjessa. Hankkeen toteuttaa Helsingin Polkupyöräilijät ry. ja siihen on tarkoitus ottaa vuonna 2012 15 yrityksen tai julkisen yhteisön suurta tai keskisuurta toimipistettä (työntekijöitä vähintään 50) pääkaupunkiseudulta ja vuonna 2012 25 vastaavaa työpaikkaa. Alkuvaiheessa menetelmiä kokeillaan myös pienemmillä työpaikoilla.

1.1 Työpaikkojen saavuttamat hyödyt hankkeesta

1.1.2 Sairauspoissaolojen vähentäminen ja työtehon parantaminen

Työpaikka saavuttaa pyöräilyä lisäämällä taloudellista hyötyä sairauspoissaolojen vähentyessä, kun työntekijän kunto kohentuu. Hyväkuntoinen työntekijä on myös tehokas osa organisaatiota.

Pyöräilyllä on lukuisia terveyshyötyjä, jotka vaikuttavat sairauspoissaoloja vähentävästi ja työtehoa parantavasti. Pyöräily kehittää hengitys- ja verenkiertoelimistön kuntoa, auttaa painonhallinnassa, parantaa lihasvoimaa ja liikkuvuutta sekä kehittää tasapainoa ja koordinaatiota. Pyöräilyssä lihaksiin ja niveliin ei kohdistu suuria törmäysvoimia ja siksi se sopii myös sellaisille henkilöille, joille esimerkiksi kävely ja juokseminen tuottavat korkean painon, nivelvaivojen tai muiden syiden vuoksi hankaluuksia. Pyöräilyn edetessä kuntoiluharrastukseksi, ohjaa se terveellisiin ravintotottumuksiin. Ulkona luonnossa liikkuminen edistää myös henkistä

hyvinvointia ja stressin hallintaa.

1.1.2 Autopaikkojen tarpeen väheneminen

Työ- ja työasiamatkapyöräily vähentää autopaikkojen tarvetta ja luo näin kustannussäästöjä yritykselle tai julkiselle organisaatiolle. Yksi autopaikka voi maksaa yritykselle 1200 euroa vuodessa, kun taas pyöräparkkipaikan kustannukset ovat noin kymmenesosa siitä, tai jopa vähemmän.

1.1.3 Työsuhdeautoilun väheneminen

Autoedut ja työajon kilometrikorvaukset ovat merkittävä kuluerä yritykselle. Kuluja voidaan vähentää tarjoamalla vaihtoehdoksi työsuhdepyörää.

1.1.4 Työnantajan imagohyödyt

Pyöräilyn edistäminen osoittaa työpaikan kiinnostusta terveellisiin elämäntapoihin ja vastuuntuntoa ympäristöstään. Pyöräilyllä on monia liittymäkohtia uuteen, kestävään kaupunkikulttuuriin, jota projektissa voidaan hyödyntää. Nuorekkuutta ilmentävää pyöräilyimagoa voidaan käyttää niin sisäisessä kuin ulkoisessa viestinnässä.

Hyvät pyöräilyfasiliteetit toimivat myös etuna työmarkkinoilla, kun pyörällä aktiivisesti liikkuvat työntekijät harkitsevat työpaikkavalintaansa. Pyöräilyn suosion kasvaessa tämä ei ole merkityksetön hyöty.

2 Hankkeen toteuttaja Helsingin Polkupyöräilijät ry.

Helsingin Polkupyöräilijät ry. (HePo) on vuonna 1981 perustettu yhdistys, jonka päämääränä on turvallisen, sujuvan ja viihtyisän pyöräilyn edistäminen Suomessa ja erityisesti pääkaupunkiseudulla. HePo on Suomen suurin ja vanhin pyöräilijöiden edunvalvontayhdistys.

HePo seuraa liikennejärjestelmän kehitystä pyöräilijän kannalta sekä pyrkii vaikuttamaan lainsäädäntöön ja liikennesuunnitteluun niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla. HePo pyrkii valistamaan tielläliikkujia turvallisuuden edistämiseksi sekä antaa neuvontaa pyörällä liikkumisessa ja pyörän huollossa. HePo pyrkii parantamaan pyöräilijän oikeusturvaa ja asemaa liikenteessä.

HePolla on kokemusta pyöräilynedistämisprojektien toteuttamisesta. HePo toteutti muun muassa vuodenvaihteessa 2010-2011 Helsingin pyöräilyreittien kuntokartoituksen Helsingin kaupungin rakennusviraston toimeksiannosta. Hepo oli mukana Fillari Helsinki -kampanjassa vuonna 2009 yhtenä sisällöntuottajana.

3 Hankkeessa toteutettavat toimenpiteet

Hankkeessa toteutetaan pääkaupunkiseudun työpaikoilla pyöräilynedistämisprojekti. Mukaan otetaan vuonna 2012 15 toimipistettä ja vuonna 2012 25 toimipistettä ilmoittautumisten perusteella. Ilmoittautuvilla työpaikoilla toteutetaan alla kuvatut kokonaisuudet.

Toimenpiteitä kehitetään ensimmäisistä työpaikoista saatujen kokemusten perusteella, ja

lopulliset toimenpiteet voivat jonkin verran poiketa tässä kuvatuista.

3.1 Työpaikan pyöräilyfasiliteettien arviointi ja kehittämisehdotukset työmatka- ja työasiapyöräilyä ajatellen

Helsingin Polkupyöräilijöiden kaksihenkinen tarkastustiimi käy läpi työpaikan tilat ja varustelun pyöräilyn edistämisen näkökulmasta. Työmatkapyöräilyn osalta huomiota kiinnitetään esimerkiksi työpaikan liikenneratkaisuihin (pihan ja parkkitilan sisääntulot) pyörien säilytystilojen mukavuuteen ja turvallisuuteen (lukitus, valvonta), suihkutiloihin, pyöräilyvaatteiden säilytys- ja kuivaustiloihin, pyöränpesu- ja huoltotilaan. Tarkastustiimi laatii havainnoistaan raportin, jossa esitetään parannusehdotukset.

Työasiapyöräilyn osalta kiinnitetään huomio olemassa olevaan kalustoon ja sen säilytys- ja huoltotiloihin sekä huoltamisen organisointiin. Työasiapyöräilyn potentiaalin selvittäminen suoritetaan henkilöstöä ja johtoporrasta haastattelemalla .

3.2 Pyöräilyaamiaiset henkilöstölle

Työpaikkojen henkilöstölle järjestetään pyöräilyaamiaisia, jossa HePon edustajat kertovat pyöräilyn hyödyistä ja opastavat työmatka- ja harrastuspyöräilyyn liittyvissä kysymyksissä. Tilaisuudessa käydään läpi muun muassa varustusta, ajotekniikkaa ja reitin suunnittelua.

3.3 Pyörän huollon opastus ja huoltopisteen perustaminen työpaikalle

HePon edustajat pitävät parin tunnin opastuksen pyörän perushuollosta. Tilaisuuteen voi tuoda omia pyöriä huollettavaksi. Opastukseen liittyen työpaikalle perustetaan pyöränhuoltopiste, jonne työnantaja varaa huoltotarvikkeita työntekijöiden käyttöön. Lisäksi työpaikalle valitaan vastuuhenkilö tai henkilöt, jotka pitävät huoltopisteen kunnossa ja neuvovat muita työntekijöitä tarvittaessa.

3.4 Virkistäytymispäivä pyöräillen

HePon retkien ja kuntolenkkien vetäjät toteuttavat työpaikan virkistyspäivänä pyöräretken ja/tai kuntolenkin henkilöstölle. Samalla opastetaan varustautumista, pyöräilytekniikkaa ja liikennekäyttäytymistä.

3.5. Hyvä työpaikka pyöräillä -sertifikaatti

Tutkittava työpaikka saa Hyvä työpaikka pyöräillä - sertifikaatin sekä paperilla, että muodossa jonka voi esittää esim. nettisivuilla. Työpaikka myös mainitaan HePon nettisivuilla.

3.6 vuotuinen "Paras työpaikka pyöräillä" –kilpailu

Kun toimintaa saadaan laajennettua riittävästi, perustetaan vuotuinen "Paras työpaikka pyöräillä" -kilpailu.

4 Hankkeessa hyödynnettävät muut hankkeet ja tutkimukset

Hankkeessa hyödynnetään useita viimeaikaisia ja meneillään olevia hankkeita ja tutkimuksia.

Hyvä työpaikka pyöräillä -hankkeella on paljon yhtymäkohtia Helsingin seudun liikennekuntayhtymän hankkeelle ”Liikkumisen ohjauksen toimenpidepaletin luominen HSL:ään”, jota Liikkumisen ohjauksen ohjelma rahoitti kaudella 2010-2011. HePo pyrkii yhteistyöhön HSL:n kanssa muun muassa markkinoinnissa. Erotuksena HSL:n liikkumisen ohjauksen hankkeeseen HePon projekti keskittyy pyöräilyyn ja lisäksi se on toiminnallisempi, elämyksellisempi ja konkreettisempi. Hyödynnettäviä Liikkumisen ohjauksen ohjelman hankkeita ovat lisäksi Älykästä työmatkaa -hanke ja Pyöräily ja sosiaalinen media -hanke.

Ulkomaisista kampanjoista hyödynnetään muun muassa brittiläistä Challenge for change -kampanjan tuloksia.

5 Hankkeen aikataulu

Vuosi 2012
Hankkeen markkinointi aloitetaan lopputalvella ja alkukeväällä suoramarkkinointina pääkaupunkiseudun yrityksiin ja muihin työpaikkoihin. Ensimmäiset 1-2 koeluontoista kartoitusta ja koulutustilaisuutta suoritetaan huhtikuussa. Toimenpiteet muilla mukaan valitulla 15 työpaikalla toteutetaan keväällä ja kesällä. Virkistäytymispäiviä pyöräillen voidaan toteuttaa myös syksyllä. Seurantakyselyt toteutetaan työpaikoilla syksyllä.

Vuosi 2013
Hankkeen markkinointi aloitetaan lopputalvella ja alkukeväällä suoramarkkinointina pääkaupunkiseudun yrityksiin ja muihin työpaikkoihin. Toimenpiteet mukaan valitulla 25 työpaikalla toteutetaan keväällä ja kesällä. Virkistäytymispäiviä pyöräillen voidaan toteuttaa myös syksyllä. Seurantakyselyt toteutetaan työpaikoilla syksyllä. Hankeen tulokset raportoidaan talven aikana.

6 Hankkeen tulosten hyödyntämissuunnitelma

Hankkeen tuloksena HePolle ja siihen mukaan lähteneille työpaikoille kertyy pyöräilyn edistämisen tietotaitoa, jota hyödynnetään jatkossa.
Hankkeen pohjalta kehitetään pysyvä palvelu, jota HePo myy yrityksille ja muille työpaikoille. Toimintamallia tarjotaan muille liikennepoliittisesti suuntautuneille pyöräilyseuroille paikallisesti hyödynnettäväksi.

7 Hankkeen henkilöresurssien tarve

HePon palkattu projektityöntekijä hoitaa hankkeen markkinointia työpaikoille ja koordinoi toteutusta. Varsinaisen koulutuksen työpaikoilla hoitavat HePon jäsenet. Yhden työpaikan tarkastus- ja koulutuskäynnit sekä raportoinnit hoidetaan kokonaisuudessaan samalla kahden hengen tiimillä. Koska ajoittuvat työaikaan, aiheutuu projektia toteuttaville hepolaisille ansionmenetyksiä, joten heille on perusteltua maksaa korvausta.

8 Hankkeen kustannusarvio

TULOT:

	2012	2013
Liikennevirasto yms.	20 000	28 500
Oma rahoitus	8 700	14 600

MENOT:

	2012	2013
Palkkakustannukset	16 400	25 000
Opetusvälineet	1 500	1 500
Esitteet ja markkinointimateriaali	2 000	2 000

Palkkakustannukset eriteltyinä

- Palkallinen projektityöntekijä vuonna 2012 ja 2013: 3 300 euroa (sisältää hankkeen koordinointia ja markkinointia)

- Vapaaehtoiset kouluttajat

Työpanos vapaaehtoista kouluttajaa kohden
valmistelut (opetuksen ja reittien suunnittelu) 6 h
tilojen ja varusteiden katselmus 3 h
raportin kirjoittaminen 5 h
pyöräilyaamiainen 3 h
pyöränhuoltokoulutus 3 h
virkistyspäivä pyöräillen 8 h

HePon vapaaehtoisille maksetaan 12 euron korvaus tunnilta
28 x 12e x 1.3 (=työnantajakustannukset) = 436,8 e

vuosi 2012

15 työpaikkaa / 2 henkeä tiimissä
436,8 e x 2 x 15 = 13 104

vuosi 2013
25 työpaikkaa / 2 henkeä tiimissä
436,8 e x 2 x 25 = 21 840 e

Omarahoitus
Omarahoitusosuus koostuu 8 euron tuntipalkkaosuudesta, jonka HePon vapaaehtoistyöntekijät tekevät vapaaehtoistyönä yhdistykselle.

28 x 8 x 1,3 = 291,2 e

vuosi 2012

15 työpaikkaa / 2 henkeä tiimissä
291,2 e x 2 x 15 = 8 736

vuosi 2013

25 työpaikkaa / 2 henkeä tiimissä
291,2 e x 2 x 25 = 14 560

9 Hankkeen seuranta ja vaikutusten arviointi

Hankkeeseen mukaan lähtevillä työpaikoilla toteutetaan seurantakyselyt. Pyöräilykilometrien seurannassa voidaan hyödyntää suosittua Kilomerikisa-palvelua, jonne osallistuvat työpaikat voivat perustaa omat joukkueet. Kyselyjen ja Kilomerikisan avulla saadaan määrällistä ja laadullista tietoa kampanjan vaikutuksesta osallistuneiden työpaikkojen työntekijöiden ja heidän perheidensä pyöräilyyn.

Säilyttääkseen "Hyvä työpaikka pyöräillä" -sertifikaattinsa, työpaikan on vuosittain vastattava kyselyyn, jossa kartoitetaan työpaikan pyöräilynedistämistoimia.

10 Viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma

Hankkeesta tiedotetaan medialle lähetettävillä tiedotteilla, HePon nettisivuilla ja liikkumisen ohjauksen sähköpostilistoilla. Työpaikkoja lähestytään puhelimitse, kirjeitse ja sähköpostilla. Yhteydenpitoa hoitaa HePon projektityöntekijä.

Työpaikoille tuotetaan materiaalia jota he voivat hyödyntää julkisilla nettisivuillaan ja sisäisessä intranetissään. Mukaan lähteville työpaikoille luodaan keskinäinen sähköpostilista, jolla työpaikat voivat välittää kokemuksiaan ja vinkkejä toisilleen.

Hyvä työpaikka pyöräillä -hanketta esitellään liikkumisen ohjauksen tilaisuuksissa ja yritystapahtumissa.